

แนวร่วมการเงินที่เป็นธรรมประเทศไทย
Fair Finance Thailand
เลขที่ 2 ซอยสุขุมวิท 43
แขวงคลองตันเหนือ เขตวัฒนา
กรุงเทพฯ 10110

23 กรกฎาคม 2563

เรียน ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย
เรื่อง การเพิกเฉยของธนาคารพาณิชย์ต่อการแสดงความรับผิดชอบตามแนวทางการปล่อยสินเชื่อที่รับผิดชอบต่อ
(Responsible Lending) กรณีการเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากเขื่อนเซเปียนเซินน้ำน้อยแตก เมื่อปี 2561
สิ่งที่ส่งมาด้วย

1. จดหมายจาก UN Working Group ถึงธนาคารกรุงไทย
2. จดหมายจาก UN Working Group ถึงธนาคารกรุงศรีอยุธยา
3. จดหมายจาก UN Working Group ถึงธนาคารธนชาติ
4. จดหมายจาก UN Working Group ถึงธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย
5. เอกสารชี้แจงตอบกลับของธนาคารกรุงไทยถึง UN Working Group

สืบเนื่องจากเหตุการณ์สันเขื่อนย่อย D ของเขื่อนเซเปียนเซินน้ำน้อยที่เมืองสะหนามไซ แขวงอัตตะปือ สปป.ลาว แตกพังเมื่อวันที่ 23 กรกฎาคม 2561 ทำให้ปริมาณน้ำกว่า 5 พันล้านลูกบาศก์เมตรไหลลงมา สร้างความเสียหายให้กับประชาชนลาวกว่า 19 หมู่บ้าน ผู้ประสบภัยกว่า 15,000 คน ผู้เสียชีวิตที่พบเป็นทางการ 49 คนและสูญหาย 22 คน และมีประชาชนไร้ที่อยู่อาศัยกว่า 7,700 คน ที่ยังต้องอยู่ในบ้านพักฉุกเฉินชั่วคราว 3 แห่งในเขตเมืองสะหนามไซ แขวงอัตตะปือ สปป.ลาว นับตั้งแต่เกิดเหตุการณ์เป็นต้นมา ถึงแม้เวลาจะล่วงเลยมาแล้วกว่า 2 ปี

เขื่อนเซเปียนเซินน้ำน้อย กำลังการผลิต 410 เมกะวัตต์ เป็นการลงทุนในลักษณะการร่วมทุนของเอกชน โดยมีการจัดตั้งบริษัท เซเปียนเซินน้ำน้อย พาวเวอร์ จำกัด (Xepian-Xenamnoy Power Co.,Ltd (PNPC) เป็นผู้พัฒนาโครงการในลักษณะ BOT (Build-Operation-Transfer) ระยะเวลาสัมปทาน 27 ปี โดยได้รับเงินทุนสนับสนุนจาก ธนาคาร Korean Export-Import Banks Economic Development and Cooperation Fund และเงินกู้ร่วม (Syndicated Loan) จาก 4 ธนาคารพาณิชย์สัญชาติไทย คือ ธนาคารกรุงไทย, ธนาคารกรุงศรีอยุธยา, ธนาคารธนชาติ และธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย (เอ็กอิมแบงก์) มูลค่าการลงทุนกว่า 32,000 ล้านบาท

ตลอดระยะเวลาเกือบ 2 ปีที่ผ่านมา แม้จะมีกระบวนการช่วยเหลือผู้ประสบภัยที่รอดชีวิตกว่า 7,700 คน แต่ยังคงมีจำนวนมากและไม่เพียงพอ มีรายงานจากสื่อต่างๆ เกี่ยวกับปัญหาคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ เศรษฐกิจ และสุขอนามัยของบ้านพักชั่วคราวที่ไม่เหมาะสม รวมถึงยังไม่ปรากฏความคืบหน้าของการจ่ายค่าชดเชยแก่ชาวบ้านและการจัดสร้างบ้านพักและที่ดินให้

เพื่อให้ผู้ประสภภัยสามารถกลับไปใช้ชีวิตดังปกติ ในขณะเดียวกัน เชื้อนเซเปียน-เซิน้าน้อย ก็ได้ก่อสร้างและซ่อมแซมส่วนที่พังแล้วเสร็จและเริ่มส่งไฟฟ้าเชิงพาณิชย์ให้การไฟฟ้าฝ่ายผลิตของไทยอย่างเป็นทางการแล้ว เมื่อเดือนธันวาคม 2562 ที่ผ่านมา

การดำเนินการที่ผ่านมา คณะผู้ชำนาญการพิเศษด้านสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ ได้ส่งจดหมายถึงธนาคารพาณิชย์ของไทย ทั้ง 4 แห่ง ในฐานะผู้ให้เงินกู้แก่โครงการเชื้อนเซเปียนเซิน้าน้อย เมื่อวันที่ 17 เมษายน 2563 ตามรายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย และขอให้ส่งรายละเอียดตอบกลับมาภายใน 60 วัน และต่อมาคณะผู้ชำนาญการพิเศษ ได้ออกแถลงการณ์เรียกร้องให้รัฐบาลไทย ลาว เกาหลี บริษัทเอกชน และธนาคารที่เกี่ยวข้องให้ดำเนินการช่วยเหลือเหยื่อจากการละเมิดสิทธิมนุษยชนจากเหตุการณ์เชื้อนเซเปียนเซิน้าน้อยแตก โดยเห็นว่า บริษัทอาจจะเข้าข่ายละเลยความรับผิดชอบต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น อันเป็นการขัดกับหลักการเคารพและเยียวยาตามหลักการชี้แนะของสหประชาชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน (UN Guiding Principle on Business and Human Rights: UNGPs) และเห็นว่า ภาคธุรกิจและการธนาคาร อาจจะก่อให้เกิดหรือมีส่วนทำให้เกิดภัยพิบัติดังกล่าว ภาคธุรกิจและการธนาคารจึงควรปรึกษาผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้อง และดำเนินการให้เกิดการเยียวยาที่มีประสิทธิภาพต่อชุมชนที่ได้รับผลกระทบ โดยแถลงการณ์ดังกล่าวอ้างอ้างด้วยว่า ทางผู้ชำนาญการพิเศษแห่งสหประชาชาติได้มีจดหมายถึงรัฐบาลไทย รัฐบาลเกาหลีใต้ รัฐบาลลาว บริษัท เซเปียนเซิน้าน้อย พาวเวอร์ จำกัด (PNPC), บริษัท SK Engineering & Construction, บริษัท Korea Western Power Company, บริษัท ผลิตไฟฟ้าราชบุรี จำกัด (มหาชน) และบริษัท Lao Holding State Enterprise ในฐานะผู้ถือหุ้นของบริษัท ในคราวเดียวกัน

ล่าสุด ณ กลางเดือนกรกฎาคม 2563 หลังจากที่เวลาผ่านไปกว่าสามเดือน มีเพียงบริษัท PNPC และธนาคารกรุงไทยเท่านั้นที่ตอบจดหมายชี้แจงกลับอย่างเป็นทางการต่อคณะผู้ชำนาญการพิเศษของสหประชาชาติ ส่วนอีก 3 ธนาคารคือ ธนาคารกรุงศรีอยุธยา, ธนาคารธนชาติ และธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย กลับเงียบเฉยและไม่มีคำตอบกลับแต่อย่างใด

แนวร่วมการเงินที่เป็นธรรมประเทศไทย (Fair Finance Thailand) เห็นว่า การเพิกเฉยของธนาคาร 3 แห่ง ต่อจดหมายของคณะผู้ชำนาญการพิเศษด้านสิทธิมนุษยชนของสหประชาชาติในกรณีดังกล่าว นับเป็นการไม่ปฏิบัติตาม “แนวทางการดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืน การให้สินเชื่ออย่างมีความรับผิดชอบ (Sustainable Banking Guidelines: Responsible Lending)” ซึ่งสมาคมธนาคารไทยพร้อมธนาคารพาณิชย์ 15 แห่งและธนาคารแห่งประเทศไทยได้ประกาศร่วมกันเมื่อวันที่ 13 สิงหาคม 2562 โดยขัดต่อหลักการข้อ 2 เรื่อง การคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสีย (Stakeholder Engagement) ในการดำเนินธุรกิจของธนาคาร

แนวร่วมการเงินที่เป็นธรรม (Fair Finance Thailand) เห็นว่า ธนาคารแห่งประเทศไทยและสมาคมธนาคารไทย ควรจะต้องมีการกำกับและส่งเสริมให้ธนาคารให้ความสำคัญอย่างจริงจังต่อการธนาคารที่ยั่งยืน ตามหลักการ 4 ข้อที่ได้ประกาศในแนวทางการให้สินเชื่ออย่างมีความรับผิดชอบ โดยเฉพาะการเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้เสียมีส่วนร่วม และแสดงความ

รับผิดชอบต่อผู้มีส่วนได้เสียของโครงการของลูกค้านักค้ากร เร่งรัดให้ลูกค้าดำเนินการให้เกิดการเยียวยาที่มีประสิทธิภาพต่อชุมชนที่ได้รับผลกระทบ ดั่งข้อเรียกร้องของคณะผู้ชำนาญการพิเศษด้านสิทธิมนุษยชนของสหประชาชาติ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

สฤณี อาชวานันทกุล
กรรมการผู้จัดการ บริษัท ป่าสาละ จำกัด
และหัวหน้าโครงการ Fair Finance Thailand

แนวร่วมการเงินที่เป็นธรรมประเทศไทย (Fair Finance Thailand)

มูลนิธินิติธรรมสิ่งแวดล้อม (EnLAW)

มูลนิธิเพื่อผู้บริโภค

มูลนิธิบูรณนิเวศ (EARTH)

องค์กรแม่น้ำนานาชาติ (International Rivers)

บริษัท ป่าสาละ จำกัด

จตุรรงค์ วรรณโกวิท

ผู้ประสานงานโครงการ Fair Finance Thailand

โทร. 091-884-3988